

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

રેખા સેંગર

વિરુદ્ધ

મધ્ય પ્રદેશ રાજ્ય

(સ્પેશિયલ લીવ પેટીશન (ફોજદારી) નંબર ૩૮૦/૨૦૨૧)

૨૧ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૧

[મોહન એમ. શાંતનગૌદર, વિનીટ સરન અને અજય રસ્તોગી, જે. જે.]

દંડ પ્રક્રિયા સંહિતા, ૧૯૭૩-કલમ ૪૩૯-જામીન-બિન-
જામીનપાત્ર કેસ-અરજદાર અને અન્ય વ્યક્તિ સામે જન્મ પૂર્વે લિંગ નિર્ધારણ અને
લિંગ પસંદગીના ગર્ભપાતમાં સંડોવણીનો આરોપ લગાવતી એફ. આઈ. આર.-

જામીન નામંજૂર- અટકાયત: બિનજામીનપાત્ર કેસોમાં, જામીન આપવા માટે વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ કરતી વખતે કોર્ટે જે પ્રાથમિક પરિબલોને ધ્યાનમાં લેવા જોઈએ તે ગુનાની પ્રકૃતિ અને ગંભીરતા, સમાજ પર તેની અસર અને આરોપી સામે પ્રથમ દષ્ટિએ કેસ છે કે કેમ તે છે-વર્તમાન કેસમાં, અરજદાર સામે પ્રથમ દષ્ટિએ પુરાવા છે-સહ-આરોપી સાથે સમાનતા આપવા માટે કોઈ આધાર નથી, જેમની કથિત ભૂમિકા માત્ર અરજદારના ગ્રાહકોને ઉપાડવા અને છોડવા સુધી મર્યાદિત હતી-અરજદારની કથિત ગેરકાયદેસર તબીબી પદ્ધતિઓ ચલાવવામાં પ્રથમ દષ્ટિએ વધુ સક્રિય ભૂમિકા હતી-હાઈકોર્ટના વિવાદિત આદેશને સમર્થન આપ્યું-મેડિકલ ટર્મિનેશન ઓફ પ્રેગ્નેન્સી એક્ટ ૧૯૭૧-ગર્ભધારણ પૂર્વે અને પ્રસૂતિ પૂર્વેની નિદાન તકનીકો (દુરુપયોગનું નિયમન અને નિવારણ) અધિનિયમ, ૧૯૯૪-કલમ ૬,૨૩,૨૭-ભારતીય પુરાવા અધિનિયમ, ૧૮૭૨-કલમ ૨૭

અરજી નામંજૂર કરતાં કોર્ટે

ઠરાવ્યુ૧. અરજદાર સામેના આક્ષેપોની ગંભીરતા ગર્ભધારણ પૂર્વે અને પ્રસૂતિ પૂર્વેની નિદાન તકનીકો (દુરુપયોગનું નિયમન અને નિવારણ) અધિનિયમ, ૧૯૯૪ (પી. સી. અને પી. એન. ડી. ટી. અધિનિયમ) ની જોગવાઈઓના ઉલ્લંઘન સાથે સંબંધિત છે.કલમ ૬ ગર્ભની જાતિ નક્કી કરવા માટે અલ્ટ્રાસોનોગ્રાફી સહિત

પૂર્વ-પ્રસૂતિ નિદાન તકનીકોના ઉપયોગ પર પ્રતિબંધ મૂકે છે.કલમ ૨૩ પૂરી પાડે છે કે કાયદાની જોગવાઈઓનું કોઈપણ ઉલ્લંઘન દંડનીય ગુનો છે.વધુમાં, કલમ ૨૭ જણાવે છે કે ઉપરોક્ત અધિનિયમ હેઠળના તમામ ગુનાઓ બિનજામીનપાત્ર, બિન-કમ્પાઉન્ડેબલ અને સંજોય હોવા જોઈએ.બિનજામીનપાત્ર કેસોમાં, જામીન આપવા માટે વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ કરતી વખતે અદાલતે જે પ્રાથમિક પરિબળોને ધ્યાનમાં લેવા જોઈએ તે ગુનાની પ્રકૃતિ અને ગંભીરતા, સમાજ પર તેની અસર અને આરોપી સામે પ્રથમ દૃષ્ટિએ કેસ છે કે કેમ તે છે.આરોપપત્ર પ્રથમ દૃષ્ટિએ અરજદાર સામે કેસની હાજરી દર્શાવે છે.કલેક્ટરના આદેશ પર પી. સી. અને પી. એન. ડી. ટી. સલાહકાર સમિતિના સભ્ય, ગ્વાલિયર; નોડલ અધિકારી, પી. સી. અને પી. એન. ડી. એન. ટી.; અને મહિલા પોલીસ અધિકારીઓ દ્વારા સ્ટિંગ ઓપરેશન હાથ ધરવામાં આવ્યું હતું.ટીમે એક અનામી સગર્ભા મહિલાની સેવાઓનો ઉપયોગ કર્યો હતો, જેણે ગર્ભના લિંગ-નિર્ધારણ અને લિંગ-પસંદગીયુક્ત ગર્ભપાત માટે અરજદારનો સંપર્ક કર્યો હતો.અરજદારે તેના માટે ૭,૦૦૦ રૂપિયા સ્વીકાર્યા હતા જેના પર ટીમે તેના નિવાસસ્થાનની તલાશી લીધી હતી.નિવાસસ્થાનમાંથી, નોંધણી અથવા લાઈસન્સ વિનાનું અલ્ટ્રાસાઉન્ડ મશીન, લિંગ-નિર્ધારણમાં વપરાતું દત્તક લેનાર અને જેલ અને ગર્ભપાત અને લિંગ-નિર્ધારણ દરમિયાન ઉપયોગમાં લેવાતા અન્ય તબીબી ઉપકરણો જપ્ત કરવામાં આવ્યા હતા.અરજદાર

સામે પ્રથમ દષ્ટિએ કેસ છે એવું માનવા માટે આ પૂરતા પુરાવા છે.[પરિચ્છેદ ૨,૩]
[૩૧૬-એફ-એચ; ૩૧૭-એ-સી]

૧.૨ એફ. આઈ. આર. અને આરોપપત્રમાં આરોપો, તેમજ ભારતીય પુરાવા અધિનિયમ, ૧૮૭૨ની કલમ ૨૭ હેઠળ અરજદાર અને સહ-આરોપી દ્વારા કરવામાં આવેલા ખુલાસા નિવેદનો દર્શાવે છે કે પ્રથમ દષ્ટિએ, અરજદારની લિંગ નિર્ધારણ અને લિંગ પસંદગીના ગર્ભપાતની કથિત ગેરકાયદેસર તબીબી પદ્ધતિઓ ચલાવવામાં વધુ સક્રિય ભૂમિકા હતી.જ્યારે કે સહ-આરોપીની કથિત ભૂમિકા માત્ર અરજદારના ગ્રાહકોને ઉપાડવા અને છોડવા સુધી મર્યાદિત હતી.અરજદારને સહ-આરોપી સાથે સમાનતા આપવા માટે કોઈ આધાર નથી.અરજદારને જામીન આપવાનો ઈનકાર કરતા હાઈકોર્ટના વિવાદિત આદેશને સમર્થન આપવામાં આવ્યું છે.[પરિચ્છેદ ૬,૭] [૩૧૮-ઈ-જી]

ભારતીય સ્વૈચ્છિક આરોગ્ય સંગઠન વિરુદ્ધ પંજાબ રાજ્ય (૨૦૧૩)

જ **SCC** ૧:[૨૦૧૩] ૫ એસ. સી. આર. ૧૧૧-પર આધાર રાખ્યો.

કેસ કાયદો સંદર્ભ

[૨૦૧૩] ૫ એસસીઆર ૧૧૧	પર આધાર રાખે છે	પેરા ૫
---------------------	-----------------	--------

--	--	--

ક્રિમિનલ અપીલેટ જ્યુરિસડીક્શન : સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન
(ક્રિમિનલ) નંબર ૩૮૦/૨૦૨૧

મધ્ય પ્રદેશ હાઈકોર્ટના ૦૭/૧૨/૨૦૨૦ ના ચુકાદા અને
આદેશમાંથી, એમ. સી. આર. સી. નંબર ૪૮૨૬૨/૨૦૨૦ માં ગ્વાલિયર ખાતેની
બેન્ચ.

સુશ્રી સાક્ષી વિજય, તપેન્દ્ર શર્મા, પાલવ અગ્રવાલ, આશુતોષ કુમાર,
આસ્તિક ગુપ્તા, મનાન પટેલ, વરુણ કુમાર, ત્રિલોકી નાથ રાઝદાન, એડ.અરજદાર
માટે.

કોર્ટનો ચુકાદો આના દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો

મોહન એમ. શાંતનગૌદર, જે.

૧. એમ. સી. આર. સી. નંબર ૪૮૨૬૨/૨૦૨૦ માં તા. ૭/૧૨/૨૦૨૦ પર મધ્ય પ્રદેશ હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત આદેશ દ્વારા, ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતા, ૧૯૭૩ ('સી. આર. પી. સી.') ની કલમ ૪૩૯ હેઠળ જામીન માટે અરજદારની અરજી નામંજૂર કરવામાં આવી છે.

રેકૉર્ડ દર્શાવે છે કે અરજદાર અને અન્ય વ્યક્તિ સામે મધ્યપ્રદેશના પીએસ સિટી કોટવાલી મોરેનામાં ૨૬/૮/૨૦૨૦ પર એફ. આઈ. આર. નોંધવામાં આવી હતી, જેમાં કાયદા હેઠળ જરૂરી નોંધણી અથવા લાઈસન્સ વિના, તેમના નિવાસસ્થાને પ્રિનેટલ લિંગ નિર્ધારણ અને સ્ત્રી ભૂણના ગર્ભપાતમાં તેમની સંડોવણીનો આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો. અરજદાર સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૦થી કસ્ટડીમાં છે. જામીન માટેની તેણીની પ્રથમ અરજી (જામીન અરજી નંબર ૧૨૦૩/૨૦૨૦) વિદ્વાન IV એડિશનલ સેશન્સ જજ, મોરેના દ્વારા ૦૧/૧૦/૨૦૨૦ પર નકારી કાઢવામાં આવી હતી, અને ઉચ્ચ અદાલત (એમ. સી. આર. સી. ૩૯૬૪૯૨૦૨૦) સમક્ષ તેણીની અનુગામી જામીન અરજીને ૧૪/૧૦/૨૦૨૦ પર પાછી ખેંચી લેવામાં આવી હોવાથી ફગાવી દેવામાં આવી હતી. અરજદાર અને સહ-આરોપી સામે ભારતીય દંડ સંહિતા, મેડિકલ ટર્મિનેશન ઓફ પ્રેગ્નેન્સી એક્ટ, ૧૯૭૧ ની કેટલીક સંબંધિત જોગવાઈઓ અને પ્રિ-કન્સેપ્શન અને પ્રિ-નેટલ ડાયગ્નોસ્ટિક ટેકનિક્સ (રેગ્યુલેશન એન્ડ પ્રિવેન્શન ઓફ મિસ્ટ્યુઝ) એક્ટ, ૧૯૯૪ ('પીસી એન્ડ

પીએનડીટી એક્ટ') ની જોગવાઈઓ હેઠળ ગુનાઓ માટે ૬/૧૧/૨૦૨૦ પર આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું.ટ્રાયલ પેનિંગ છે.

આ દરમિયાન, અરજદારે ફરીથી કલમ ૪૩૯, સી. આર. પી. સી. હેઠળ જામીન આપવા માટે ઉચ્ચ અદાલતનો સંપર્ક કર્યો હતો. ઉચ્ચ અદાલતે તારીખ ૭/૧૨/૨૦૨૦ ના વિવાદિત આદેશ દ્વારા તથ્યો પર જામીન આપવાનો ઇનકાર કર્યો છે.નારાજ થયેલા અરજદારે જામીન માટે આ અદાલતનો સંપર્ક કર્યો છે.

૨. અરજદાર સામેના આરોપોની ગંભીરતા પી. સી. અને પી. એન. ડી. ટી. અધિનિયમની જોગવાઈઓના ઉલ્લંઘન સાથે સંબંધિત છે. કલમ ૬ ગર્ભની જાતિ નક્કી કરવા માટે અલ્ટ્રાસોનોગ્રાફી સહિત પ્રિનેટલ ડાયગ્નોસ્ટિક તકનીકોના ઉપયોગ પર પ્રતિબંધ મૂકે છે.કલમ ૨૩ પૂરી પાડે છે કે કાયદાની જોગવાઈઓનું કોઈપણ ઉલ્લંઘન દંડનીય ગુનો છે.વધુમાં, કલમ ૨૭ જણાવે છે કે ઉપરોક્ત અધિનિયમ હેઠળના તમામ ગુનાઓ બિનજામીનપાત્ર, બિન-કમ્પાઉન્ડેબલ અને સંજોગ હોવા જોઈએ.

તે સારી રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે બિનજામીનપાત્ર કેસોમાં, જામીન આપવા માટે વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ કરતી વખતે અદાલતે જે પ્રાથમિક

પરિબળોને ધ્યાનમાં લેવા જોઈએ તે ગુનાની પ્રકૃતિ અને ગંભીરતા, સમાજ પર તેની અસર અને આરોપી સામે પ્રથમ દષ્ટિએ કેસ છે કે કેમ તે છે.

૩. આરોપપત્ર પ્રથમ દષ્ટિએ અરજદાર સામે કેસની હાજરી દર્શાવે છે.કલેક્ટરના આદેશ પર પી. સી. અને પી. એન. ડી. ટી. સલાહકાર સમિતિના સભ્ય, ગ્વાલિયર; નોડલ અધિકારી, પી. સી. અને પી. એન. ડી. એન. ટી.; અને મહિલા પોલીસ અધિકારીઓ દ્વારા સ્ટિંગ ઓપરેશન હાથ ધરવામાં આવ્યું હતું.ટીમે એક અનામી સગર્ભા મહિલાની સેવાઓનો ઉપયોગ કર્યો હતો, જેણે ગર્ભના લિંગ-નિર્ધારણ અને લિંગ-પસંદગીયુક્ત ગર્ભપાત માટે અરજદારનો સંપર્ક કર્યો હતો.અરજદારે તેના માટે ૭,૦૦૦ રૂપિયા સ્વીકાર્યા હતા જેના પર ટીમે તેના નિવાસસ્થાનની તલાશી લીધી હતી.નિવાસસ્થાનમાંથી, નોંધણી અથવા લાઇસન્સ વિનાનું અલ્ટ્રાસાઉન્ડ મશીન, લિંગ-નિર્ધારણમાં વપરાતું દત્તક લેનાર અને જેલ અને ગર્ભપાત અને લિંગ-નિર્ધારણ દરમિયાન ઉપયોગમાં લેવાતા અન્ય તબીબી ઉપકરણો જપ્ત કરવામાં આવ્યા હતા.અરજદાર સામે પ્રથમ દષ્ટિએ કેસ છે એવું માનવા માટે આ પૂરતા પુરાવા છે.

જ. ગુનાની ગંભીરતાને સમજવા માટે, પી. સી. અને પી. એન. ડી. ટી. કાયદાના કાયદાકીય ઇતિહાસની નોંધ લેવી અનિવાર્ય છે. પ્રસ્તાવનાનો સંદર્ભ મળી શકે છે; જે નીચે પ્રમાણે જણાવે છે:

“ગર્ભધારણ પહેલાં અથવા પછી લિંગ પસંદગી પર પ્રતિબંધ મૂકવા અને આનુવંશિક અસાધારણતા અથવા ચયાપચય સંબંધી વિકૃતિઓ અથવા રંગસૂત્ર સંબંધી અસામાન્યતા અથવા અમુક જન્મજાત વિકૃતિઓ અથવા લિંગ-સંબંધિત વિકૃતિઓ શોધવાના હેતુઓ માટે અને સ્ત્રી ભૂણ હત્યા તરફ દોરી જતા લિંગ નિર્ધારણ માટે તેમના દુરુપયોગને રોકવા માટે અને તેની સાથે સંકળાયેલી અથવા આનુષંગિક બાબતો માટે પ્રિનેટલ ડાયગ્નોસ્ટિક તકનીકોના નિયમન માટે એક કાયદો.”

(ભાર મૂકવામાં આવે છે)

આ કાયદો પસાર કરવાની ફરજ ભારતમાં પુરુષ બાળકની પસંદગીના સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસને કારણે પડી હતી, જે ધાર્મિક, આર્થિક અને સામાજિક પરિબલોની પિતૃસત્તાત્મક જાળમાં મૂળ ધરાવે છે. આનાથી કન્યા ભૂણ હત્યા, યુવાન છોકરીઓની તસ્કરી અને કન્યા ખરીદી જેવી અસંખ્ય સામાજિક દુષ્ટતાઓ

પેદા થઈ છે અને હવે, તકનીકીના આગમન સાથે, લિંગ-પસંદગી અને સ્ત્રી ભૂણ હત્યા.આ પસંદગીની વ્યાપકતા ભારતમાં વિષમ લિંગ ગુણોત્તર પર વસ્તી ગણતરીના આંકડા દ્વારા પ્રતિબિંબિત થાય છે.૧૯૦૧ની વસ્તી ગણતરીથી શરૂ કરીને, જેમાં ૧૦૦૦ પુરુષો દીઠ ૮૭૨ મહિલાઓ નોંધાઈ હતી; ૧૯૬૧માં ૮૪૧ મહિલાઓ અને ૧૯૭૧માં ૮૩૦ મહિલાઓનો એકંદર ઘટાડો થયો હતો, જે ૧૯૮૧માં ઘટીને ૮૨૭ મહિલાઓ થયો હતો.પ્રિ-નેટલ ડાયગ્નોસ્ટિક ટેકનિક્સ (રિગ્યુલેશન એન્ડ પ્રિવેન્શન ઓફ મિસ્ટ્યુઝ) બિલ, ૧૯૮૧ પર લોકસભામાં થયેલી ચર્ચાઓના રેકૉર્ડ આ ચિંતાજનક સ્થિતિ અંગે વિવિધ સભ્યોની ચિંતાને પ્રતિબિંબિત કરે છે, જેણે પી. સી. અને પી. એન. ડી. ટી. અધિનિયમ પસાર કરવા માટે સ્પષ્ટ આહ્વાન તરીકે કામ કર્યું હતું. (જુઓ:લોકસભા ચર્ચાઓ, દસમી શ્રેણી, વોલ્યુમ. XXXIII નંબર ૨, જુલાઈ ૨૬, ૧૯૮૪, અગિયારમું સત્ર, પૃષ્ઠ ૫૦૬ -૫૪૪ પર).

પ્રિનેટલ લિંગ પસંદગી અને ભૂણ હત્યાના વ્યાપને કારણે આંતરરાષ્ટ્રીય નિંદા પણ થઈ છે અને કડક નિયમન માટે હાકલ કરવામાં આવી છે.સપ્ટેમ્બર ૧૯૮૫માં, યુએનની મહિલાઓ પરની ચોથી વિશ્વ પરિષદે બેઈજિંગ ઘોષણા અને પ્લેટફોર્મ ફોર એક્શનને અપનાવ્યું હતું, જેમાં અન્ય બાબતોની સાથે સાથે સ્ત્રી ભૂણ હત્યા અને પ્રિનેટલ લિંગ-પસંદગીને મહિલાઓ સામેની હિંસાના સ્વરૂપો તરીકે જાહેર કરવામાં આવી હતી.(જુઓ:બેઈજિંગ ઘોષણા અને કાર્ય માટેનું

મંચ, મહિલા પર સંયુક્ત રાષ્ટ્રની ચોથી વિશ્વ પરિષદની ૧૬મી પૂર્ણ બેઠકમાં અપનાવવામાં આવ્યું, (૧૫મી સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૫), કલમ ૧૧૫.

જ્યારે કે પી. સી.-એન્ડ-પી. એન. ડી. ટી. કાયદો પસાર થયા પછી લિંગ ગુણોત્તરમાં સુધારો થયો છે, જે ૨૦૦૧ની વસ્તી ગણતરી અનુસાર વધીને ૯૩૩ અને પછી ૨૦૧૧ની વસ્તી ગણતરીમાં વધીને ૯૪૩ થયો છે, આ વિનાશક પ્રથાઓ હજુ પણ પ્રબળ છે. રાજ્યસભામાં તત્કાલીન રાજ્ય મંત્રી, આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ દ્વારા ૨૭/૩/૨૦૧૮ પર દાખલ કરાયેલા જવાબ અનુસાર, ડિસેમ્બર ૨૦૧૭ સુધીમાં, આ કાયદા હેઠળ લગભગ ૩,૯૮૬ અદાલતી કેસ દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા, જેના પરિણામે માત્ર ૪૪૯ દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા હતા અને ૧૩૬ કેસ તબીબી લાઈસન્સના સસ્પેન્શનના હતા.

આ અનૈતિક પ્રથાનું અવિરત ચાલુ રહેવું, વૈશ્વિક સ્તરે સહિયારી સમજણ કે તે મહિલાઓ વિરુદ્ધ હિંસાનું એક સ્વરૂપ છે, અને લિંગ સમાનતા અને ગૌરવના માળખાને નુકસાન પહોંચાડવાની તેની ક્ષમતા જે આપણા બંધારણનો આધાર બનાવે છે તે બધા પરિબળો છે જે સ્પષ્ટ રીતે જન્મ પહેલાના લિંગ નિર્ધારણને ગંભીર ગુના તરીકે સ્થાપિત કરે છે, જેના સમગ્ર સમાજ માટે ગંભીર પરિણામો છે.

૫. અમે *સ્વૈચ્છિક આરોગ્ય સંગઠન ભારત વિરુદ્ધ પંજાબ રાજ્ય,*
(૨૦૧૩) ૪ એસ. સી. સી. ૧ માં આ અદાલતના નિરીક્ષણોનો પણ લાભ સાથે
ઉદ્દેખ કરી શકીએ છીએ, જે નીચે મુજબ છે:

“૬...ઉપરોક્ત આંકડાઓ એ સંકેત આપે છે કે

આ કાયદાનો યોગ્ય અને અસરકારક રીતે અમલ કરવામાં આવી રહ્યો
નથી.કાયદાનો ઉદ્દેશ અને હેતુ હાંસલ કરવા માટે કોઈ અસરકારક
દેખરેખ અથવા અનુવર્તી કાર્યવાહી કરવામાં આવી નથી. વિવિધ
સોનોગ્રાફી કેન્દ્રોનું મશરૂમિંગ, દેશના લગભગ તમામ ભાગોમાં
આનુવંશિક ક્લિનિક્સ, આનુવંશિક પરામર્શ કેન્દ્રો, આનુવંશિક
પ્રયોગશાળાઓ, અલ્ટ્રાસોનિક ક્લિનિક્સ, ઇમેજિંગ કેન્દ્રો આ કાયદા
હેઠળ સત્તાવાળાઓ દ્વારા વધુ તકેદારી અને ધ્યાન આપવાની હાકલ
કરે છે. પરંતુ, કમનસીબે, તેમની કામગીરી પર આ કાયદા હેઠળ
અધિકારીઓ દ્વારા યોગ્ય રીતે દેખરેખ રાખવામાં આવતી નથી અથવા
દેખરેખ રાખવામાં આવતી નથી અથવા તે જાણવા માટે કે શું તેઓ

ગર્ભની જાતિ નક્કી કરવા માટે પ્રિનેટલ ડાયગ્નોસ્ટિક તકનીકોનો દુરુપયોગ કરી રહ્યા છે કે કેમ જે ભૂણ હત્યા તરફ દોરી જાય છે.

૭...ભાગ્યે જ, કાયદાની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન કરીને આવા લિંગ નિર્ધારણ માટે ઉપયોગમાં લેવાતા અલ્ટ્રાસાઉન્ડ મશીનો જપ્ત કરવામાં આવે છે અને જો જપ્ત કરવામાં આવે તો પણ, તે માત્ર ગુનાનું પુનરાવર્તન કરવા માટે કાયદાનું ઉલ્લંઘન કરનારાઓને મુક્ત કરવામાં આવે છે.ભાગ્યે જ થોડા કેસો દોષિત ઠેરવવામાં આવે છે.આ કાયદા હેઠળ નોંધાયેલા કેસો દેશની ઘણી અદાલતોમાં ઘણા વર્ષોથી નિકાલ બાકી છે અને કોઈ પણ તેમના નિકાલમાં કોઈ રસ લેતું નથી અને તેથી, ભાગ્યે જ, તે કેસો દોષિત ઠેરવવામાં આવે છે અને સજા થાય છે, જે કાયદાનું ઉલ્લંઘન કરનારાઓ માટે સારી રીતે જાણીતું છે.

વર્તમાન કેસમાં, પ્રવર્તમાન પ્રથાથી વિપરીત, તપાસ ટીમે સોનોગ્રાફી મશીન જપ્ત કર્યું છે અને અરજદાર સામે પ્રથમ દૃષ્ટિએ મજબૂત કેસ બનાવ્યો છે.તેથી, અમને તે અનિવાર્ય લાગે છે કે આ તબક્કે કોઈ નરમાઈ આપવી જોઈએ નહીં કારણ કે તે એ ધારણાને મજબૂત કરી શકે છે કે પી. સી. અને પી. એન. ડી. ટી. કાયદો માત્ર એક કાગળના વાઘ છે અને ક્લિનિક્સ અને પ્રયોગશાળાઓ લિંગ

નિર્ધારણ અને ભૂણ હત્યાને મુક્તિ સાથે હાથ ધરી શકે છે.જો આપણે આપણા સમાજમાંથી કન્યા ભૂણ હત્યા અને કન્યાઓ પ્રત્યેના અન્યાયને નાબૂદ કરવો હોય તો કડક અભિગમ અપનાવવો પડશે.જોકે તે ચોક્કસપણે અરજદાર માટે સુનાવણીના તબક્કે આ આક્ષેપોના ગુણદોષને નકારી કાઢવા માટે ખુલ્લું છે.

૬. હકીકત એ છે કે ૧૩.૧૦.૨૦૨૦ ના રોજ, વર્તમાન કેસમાં સહ-આરોપીને હાઈકોર્ટ દ્વારા એમ. સી. આર. સી. નંબર ૩૯૩૮૦/૨૦૨૦ માં જામીન પર મુક્ત કરવામાં આવ્યો હતો તે અમારા તારણોને બદલતો નથી.એફ. આઈ. આર. અને આરોપપત્રમાં આરોપો, તેમજ ભારતીય પુરાવા અધિનિયમ, ૧૮૭૨ની કલમ ૨૭ હેઠળ અરજદાર અને સહ-આરોપી દ્વારા કરવામાં આવેલા ખુલાસા નિવેદનો દર્શાવે છે કે પ્રથમ દૃષ્ટિએ, અરજદારની લિંગ નિર્ધારણ અને લિંગ-પસંદગીયુક્ત ગર્ભપાતની કથિત ગેરકાયદેસર તબીબી પદ્ધતિઓ ચલાવવામાં વધુ સક્રિય ભૂમિકા હતી.જ્યારે કે સહ-આરોપીની કથિત ભૂમિકા માત્ર અરજદારના ગ્રાહકોને ઉપાડવા અને છોડવા સુધી મર્યાદિત હતી.આથી, અરજદારને સહ આરોપી સાથે સમાનતા આપવા માટે અમને કોઈ આધાર મળતો નથી.

૭. આમ, અરજદાર સામે પ્રાથમિક પુરાવાઓની હાજરી અને ઉપરોક્ત ઉલ્લેખિત અન્ય પરિબલોને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે અરજદારને જામીન આપવાનો

ઈનકાર કરતા હાઈકોર્ટના વિવાદિત આદેશને જાળવી રાખવા માટે પોતાને મજબૂર અનુભવીએ છીએ.જો કે, *વોલન્ટરી હેલ્થ એસોસિએશન ઓફ ઇન્ડિયા (સુપ્રા)* માં આવા કેસોના ઝડપી નિકાલને ફરજિયાત બનાવતા આ અદાલતના નિર્દેશોના પ્રકાશમાં, અરજદાર ટ્રાયલ કોર્ટને તેની સુનાવણી ઝડપી બનાવવા અને ૧ વર્ષના સમયગાળામાં તેનો નિર્ણય લેવા વિનંતી કરવા માટે તૈયાર છે.

૮. અમે સ્પષ્ટ કરીએ છીએ કે તથ્યો પર ઉપરોક્ત અવલોકનો માત્ર વર્તમાન અરજીનો નિર્ણય લેવા માટે કરવામાં આવ્યા છે.હકીકતો પર કરવામાં આવેલા કોઈપણ અવલોકનો ટ્રાયલ કોર્ટની સુનાવણી પૂર્ણ કરવા અને બાબતનો નિર્ણય લેવાના માર્ગમાં નહીં આવે.આ બાબતનો નિર્ણય ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા હકીકતોના આધારે તેના પોતાના ગુણદોષ પર કરવામાં આવશે.વિશેષ રજા અરજી તે મુજબ રદ કરવામાં આવે છે.

અરજી ફગાવી દેવામાં આવી હતી.

દિવ્યા પાંડે

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.